

Dansk
Pædagogisk
Historisk
Forening

#nyhedsbrev

4/2022

Kære medlemmer – og andre læsere!

Efteråret er i gang efter en solrig - og dermed - varm sommer! Det er dog ikke til alles tilfredshed, da klimaet blev for usædvanligt med voldsom vind og vand mange steder. Andre uroligheder i verden præger også hverdagen.

Dette nr. af #nyhedsbrev bliver det sidste i året.

Bestyrelsen blev udvidet med et par nye medlemmer, men desværre kom der sygdom indover. Hvilket vil sige, at vores forretningsfører Ole Schultze Henriksen, stoppede

efter bestyrelsesmødet d. 17. august. Ole fortsætter som hovedansvarlig for foreningens fotosamling. Det er vi glade for!

Bestyrelsen har lavet lidt omrokeringer af forretningsførerens arbejde, og som bærer af titlen, fungerer Klaus Wilmann til forårets generalforsamling. Pia Edsberg har desværre ikke kunnet være så aktiv, men fortsætter. Lillian Gregersen er indgået i bestyrelsen, og hun har allerede gjort sig nyttig flere onsdage på Borgbygård. Det sidste bump - eller hop? har Carina Melgaard foretaget, da hun har fået ansættelse på Socialpædagogisk seminarium i Grønland, men hun vil deltage via satellitten!

Tommy deltog i fejringen af **Fru Hedevig Baggers 180 årsdag**, og det har han beskrevet side 2. Børnehavens fødselsdagssang er også med.

Foreningen deltog ikke i Golden Days, QUEENS, som jo havde kvinder i højsædet. Carina har bladret i **“Damer, der var for meget”**, læs side 4

Foreningen har ikke startet formidlingen for de studerende fra Københavns Professionshøjskole, da undervisning, der berører vores emner, er under omlægning. Vi har dog haft oplæg for studerende fra afdelingen i Hillerød og ønsker at fortsætte dette, og også gerne udvide den til andre professionshøjskoler. De studerende, der er på Merit/sporskifte, vil være oplagte til en gennemgang af pædagogikkens historie hos os på Borgbygård

Planlægning af **medlemsmød torsdag d. 17. november** er i gang. Det bliver en præsentation af vores næste småkrift, som Birgit Boelskov har taget initiativ til: **“Personlige erfaringer med BØRNS MUSIKLEG”**. Der vil nok også blive talt om musik i pædagoguddannelsen, så måske vil det interessere andre end foreningens medlemmer?

Foreningen har en bog med Jens Sigsgaards levnedbeskrivelser til trykning. **Hold øje med annoncering på hjemmesiden.**

God fornøjelse med læsningen. Birgit Kragh Larsen

Indhold:

- 1 Leder
- 2 Hedevig Baggers 180-års fødselsdag fejret i Danmarks ældste børnehave.
- 4 Boganmeldelse: ‘Damer der var for meget’
- 6 Kort foreningsnyt
- 7 Medlemsmøde 17/11
- 8 Adresseliste

Hjælp !!

PS. Kassereren vil så gerne have kolonnen med medlemskontingent for 2022 færdig!

Dansk Pædagogisk Historisk Forening
har været til

Hedevig Baggers 180-års fødselsdag i Fru Hedevig Baggers børnehave

Fru Hedevig Baggers Børnehave, Danmarks ældste børnehave, fejrede den 18. juni 2022 Hedevig Baggers fødselsdag med en stor fest for børn, forældre, personale og venner, hvor Dansk Pædagogisk Historisk Forening var inviteret og deltog.

Hedevig blev født for 180 år siden. I foreningens bogsamling findes den bog, som Hedevig Bagger skrev i 1891 om pædagogikken i bl.a. børnehaven. Hun kaldte den: *"Håndbog i den første undervisning for hjemmet, børnehaven, asylet og småskolen."*

Hedevig Bagger startede med at uddanne pædagoger i 1885 og i 1904 fik uddannelsesstedet navnet "Frøbelseminariet". Kort efter i 1906 grundlagde Anna Wulff "Frøbel-Højskolen", og dermed blev pædagoguddannelsen for alvor skudt i gang i Danmark. Både Anna og Hedevig havde tydelig inspiratorisk tilhørsforhold til Frøbel. Når man besøger DPHF's Samling, kan man se den fine Frøbeludstilling på 1.sal.

Personalet i Fru Hedevig Baggers børnehave beskrev, hvordan børnene så frem til fødselsdagsfesten. De fortalte, at børnenes reaktion var den, at børnene glædede sig til hyldestfejring på Vestre Kirkegård, hvor Hedevig ligger begravet. Men der var også et par stykker, som var lidt skeptiske/undrende over, at man skulle holde en fødselsdagsfest på en kirkegård? Deres erfaring med begravelser er, at man er trist til mode, og de voksne er kede af det. Derfor kunne de ikke forstå, at børnehaven skulle holde en hyldest/fejningsfest for Hedevig

Bagger på en kirkegård. Men en fest blev det og da børnene blev spurgt om hvordan det var gået på kirkegården, syntes ingen af dem, at de egentlig havde været på en kirkegård. Som en af drengene sagde til sin mor, det var bare en skov, som vi var i.

Selve dagen for festen var forældre og børnehavens venner mødt talstærkt op. Det var en begivenhedsrig dag, hvor der var tale om en palet af mange sjove og underholdende aktiviteter med boder, lege og sange, som hyldede Hedevig Bagger. Og det vakte jubel, at lederen var var klædt ud som Hedvig Bagger med paryk og det hele. Og skønne lagkager blev spist med stor lyst.

*Fru Hedevig Baggers børnehave
- Før og nu*

I anledning af dagen, havde børnehaven komponeret en sang om Hedevig Bagger som gik på melodien Mariehønen Evigglad, som gengives her:

1. Et barn blev født på Christianshavn og Hedvig det var hendes navn hun var smuk, så fin og sød en dag var hendes fader død
2. Så kom hun i skole hen Her lærte hun at skrive med pen Hun var en heldig pige som På Uni hun en fin dag kom
3. Og Hedevig hun var kvik som få Skønt hun i kjole måtte gå de fattig børn hun hjælpe vil der stor forandring skulle til
4. Til Tys-kealand hun drog afsted hun ville se her hr. Frøbels sted hun mødte Sofus, han var sød og Hedevig kind den blev rød
5. Hr. Frøbel var rar og from det talte Hedevig meget om hans kindergarten var så flot at Hedevig tænkte, det var godt.
6. I 18-80 på Vesterbro en børnehave skulle gro den findes stadigvæk, som I ser med børn og leg, kultur og bleer
7. Nu er hun 100-80 år hold op, som tiden den dag går I er nu alle med som gæst til Hedevis cirkus føs´dags fest
8. Til slut vi råbe højt i kor hun er jo vores alles mor for Hedevig længe leve vil og mange flere år skal til

Damer der var for meget

- boganmeldelse

Af Carina Melgaard, cand.mag. i historie

“Damer der var for meget” af litteraturhistoriker Sara Alfort er den officielle bogudgivelse i forbindelse med Golden Days 2022. Dette års Golden Days-Festival med titlen *Queens* er en hyldest til kvindelige pionerer gennem historien.

Værket er en tankevækkende og inspirerende bog om 13 skandinaviske kvinder, som på hver sin måde skubbede til datidens normer om, hvad en kvinde skulle og burde.

“Kvinderne var med til at bane vejen for det samfund, vi har i dag” lyder i det i forlagsbeskrivelsen.

Vi følger kvinderne fra 1884 til 1919.

Fælles for kvinderne er, at de alle tilhørte kredsen af forfattere under Det Moderne Genembrud. De kendte hinanden på kryds og tværs, men de var ikke organiserede. Alle 13 kvinder var i opposition til samfundets gældende moral og rigide normer. Ligeledes opponerede de imod den organiserede kvindebevægelse, der i begyndelsen var konservativ og moraliserende.

Bogen er meget velskrevet, og Sara Alfort har lavet et grundigt researcharbejde.

En af de kvinder der portrætteres i bogen, er Erna Juel-Hansen, der var medstifter af Danmarks første børnehave, og som jo lægger navn til Dansk Pædagogisk Historisk Forenings ERNA-pris.

Værket henvender sig til læseren, der ønsker at få indblik i Erna Juel-Hansens samtid - og ikke mindst det oprør 13 kvinder og deres meningfæller tog for mere end 100 år siden for frigørelse og et mere ligeværdigt og frisindet samfund.

I værket hører vi om Erna Juels-Hansens venskab med litteraturkritikeren Georg Brandes og andre samfundsdebattører. Erna havde

også støtte fra lægen Nielsine Nielsen, der var Danmarks første kvindelige akade-miker.

Vi følger hende også Erna, da hun i 1877 meldte sig ud af Dansk Kvindesamfund, fordi hun “fandt det useriøst, at foreningen krævede seksualmoralisk ligestilling (...), men ikke turde kræve ligestilling socialt, politisk og økonomisk”.

Erna Juel-Hansen grundlagde også et af Danmarks første gymnastikinstitutter for kvinder.

På denne tid var det ikke udsædvaneligt, at borgerskabets kvinders kjoler med alle lag og metalstiverne

kunne veje syv kilo, og sammen med korsettets stramme snører hindrede det i den grad deres bevægelsesfrihed. Derfor var det skelsættende, da man opfandt “reformdragten” til brug for kvindegymnastik.

Vi hører også om, at nogle af forældrene senere lod deres børn udmelde af gymnastikinstituttet i protest. Det skete, da de mente af en af hendes litterære udgivelser, der indeholdt beskrivelser af en fødsel, var for “skandaløs”.

Kvinderne der portrætteres i bogen, rejste også ud i verden, hvilket var usædvaneligt i deres samtid. Det skildres blandt andet, hvordan Erna rejste med to venner på et længere eventyr til Sortehavet med Dampskibet Leopold II. Erna sendte også lange rejsebrevne til *Politiken* om sin rejse.

Kvinderne i bogen satte dybe aftryk, men mange af dem har tidligere ikke fået meget

plads i historiebøgerne.

I bogens epilog spørger en ung kvinde:

**“Hvor har de her kvinder været hele mit liv?
Det er jo dem, jeg gerne ville have haft som helte!”**

Carina Melgaard

Damer der var for meget af Sara Alfort

Gads Forlag i 2022
456 sider

De kvinder, vi møder i bogen,

er: Agnes Henningsen
Victoria Benedictsson
Stella Kleve
Anne Charlotte Leff
Erna Juel-Hansen
Amalie Skram
Oda Krogh
Elin Wägner
Esther Blenda Nordström
Karin Michaëlis
Edith Rode og
Gerda Wegener.

Kort nyt fra foreningen

Medlemmer

I øjeblikket har 130 medlemmer betalt kontingentet for 2022.

Vi har i år modtaget 20 henvendelser om optagelse som medlem, og det er rigtig dejligt. De har fået velkomstbrev om foreningens aktuelle virke.

Nogle fortryder åbenbart indmeldelsen, og undlader at betale, så står man der?? Skal man regne med en forglemmelse? Nå, frisk mod!

Vi har fået 4 aktive udmeldelser fra medlemmer, som har været med i mange år, eller medlemmer som er gået på pension.

Jeg har slettet 8, som endnu ikke har betalt for 2021, og dermed heller ikke det aktuelle år, og det er den kedelige del, da det både er almindelige pædagoger og lektorer og andre undervisere.

Kasserer og medlemslisteholder i DPHF vil se positivt på foreningens fremtid, for der må være nogle, der kan lide at få historien med videre, selv om nutidens stridigheder og kamp for ordentlige forhold for både ansatte og brugere tager tid og kræfter.

Birgit Kragh Larsen, kasserer

Bestyrelsen har nedlagt fastnettelefonen på Borgbygård

Den blev brugt meget lidt, ligeledes var der heller ikke mange opringninger til os, eller vi hørte ikke telefonen, fordi vi var rundt i huset.

Vi læser foreningens mail, når vi er i huset på onsdage.

Bestyrelsen står til rådighed via 'hele bestyrelsen' som går til vores private mail, og hvis man ønsker henvendelsen til et bestemt bestyrelsesmedlem, gøres det også via mail.

Der kan dog være tilfælde, som måske bedst klares over telefon, så er det også i orden.

Jeg vil her benytte lejligheden til, at I medlemmer **opfrisker jeres mailadresse** til foreningen.

Der er **link** hertil **på hjemmesiden**.

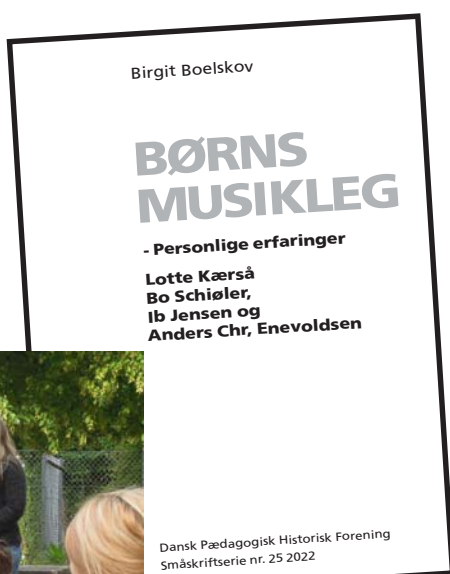
Da vi under Covid-19 pandemien havde brug for at kontakte medlemmerne, viste der sig flere ubrugelige mailadresser. Samtidig tyder noget på, at der stadig er nogle, som ikke har PC!

Medlemsmøde i DPHF

Torsdag d. 17. november
2022

kl. 17:00 til ca.19:30

Borgbygård, Engelsvej 358,
2770 Kastrup

Et mangeårigt medlem, fhv. adjunkt og
pædagogisk konsulent

Birgit Boelskov

bl.a. kendt fra foreningens udgivelse
af hendes masterprojekt:

“Det kompetente barn”
og bogen “Stjerner at lege med”

Birgit har senest taget initiativ til et små-
skrift om musik i den pædagogiske
verden: **“Børns musikleg”**

Hun kommer og giver et indblik i
musikkens ind-og aftryk, som bl.a.
Lotte Kærå har forårsaget, og vil nok berøre
pædagoguddannelsens interesse
for musik! Mangler pædagoguddannelsen
simpelthen undervisningstid i musik?

Der bliver også mulighed for et **musikalsk
indslag.**

Vi serverer en sandwich

fra kl.17:00 – 17:30 og derfor er **tilmelding
inden d. 12 november** nødvendig.

Send en mail til

Birgit Kragh Larsen, k.aa.larsen@mail.tele.dk
eller sms til 2177 5748

Velkommen!

NB. Tag gerne naboen med, hvis hun/han, udover
interesse for musikken, har interesse for vores forening.
Vi tager gerne imod en indmeldelse!

Eftersendes ikke ved vedvarende
adresseændring, men tilbagesendes med
oplysning om ny adresse

Dansk pædagogisk historisk forening
Englandsvej 358, st. 02
2770 Kastrup

adresseliste

bestyrelsen

Klaus Wilmann, fung. forretningsfører
Serridslevvej 12, 2, tv, 2100 København Ø
mobil: 4045 3630
e-mail: klauswilmann65@gmail.com

Ole Schultze Henriksen, henv. til billedsamlingen
Kulhusvej 39, 3630 Jægerspris
tlf: 4753 0047 mobil: 2372 7347
e-mail: oleschultzenriksen@gmail.com

Birgit Kragh Larsen, kasserer
Flodvej 1, Smørumnedre, 2765 Smørum
mobil: 2177 5748
e-mail: k.aa.larsen@mail.tele.dk

Claus Henriksen, museumsvært
Dybbølsgade 59, 1tv, 1721 København V
mobil: 2098 4242
e-mail: aach1954@gmail.com

Eilif Tommy Johansen
Rosens Kvarter 8B, 2620 Albertslund
mobil: 2178 8732
e-mail: eiliftommyjohansen@gmail.com

Benny Schytte
Bissensgade 13, 1773 København V
mobil: 2146 5614
e-mail: benny.schytte@mail.dk

Carina Appelon Lykke Melgaard
Kamhusene 12, 2, th, 2500 Valby
mobil: 2585 0263
e-mail: lykkemelgaard@gmail.com

Sandra "Dinny" Rebild
Risbjergvej 32, Risbjerg, 4291 Ruds Vedby
mobil:
e-mail: sdrebild@gmail.com

Pia Edsberg
Italiensvej 47, 2300 København S
mobil: 2310 3398

Lillian Gregersen
Gl. Vindingevej 25, 4000 Roskilde
mobil: 2122 1752
e-mail: gregersen.lillian@gmail.com

suppleanter

Birgit Lerstrup
J.P.E. Hartmanns Allé 2B, 2500 Valby
mobil: 5194 2262
e-mail: birgit@lerstrup.dk

revisorer

Birgitte Helmo
Røsågade 1, st tv, 2300 København S
tlf: 2842 4717 e-mail: birgitte@helmo.net

Jens H. Dreyer
Balders Plads 4, 3tv, 2200 København N
tlf: 2615 2421 e-mail: jenshdreyer@gmail.com

ERNA-udvalget

Jytte Hare
Græse Bygade 3, 3600 Frederikssund
mobil:
e-mail: jytte.hare@gmail.com

Annette Daugaard Bentzen
Ingeborgvej 31, 1, 2920 Charlottenlund

Janni Milsted
Mjølnerparken 48, 2200 København N
tlf: 2818 1757 e-mail: jannimilsted@jorslevlyst.dk

fra bestyrelsen: Eilif Tommy Johansen

**DANSK PÆDAGOGISK HISTORISK
FORENING OG SAMLING** på Borgbygård
Englandsvej 358, st. 02, 2770 Kastrup
Åbent – onsdage 10-14
Bankkonto i Arbejdernes Landsbank
reg. 5301 konto 0251430
Giro + 73 > 89 786827

#nyhedsbrev 4/2022 redigeret af Birgit Kragh
Larsen og Carina Melgaard
Foto: Ole Schultze Henriksen og Tommy Johansen
layout: Birgit Lerstrup
artikler og indlæg til kommende numre
modtages med kyshånd. Mail til redaktøren.
BUPL har velvilligt støttet med trykning.